

Predikan av Jenny Arnerlöf – Vårt evighets hopp - 2022

I början på oktober fångades min uppmärksamhet av en skylt på bussen som lydde, "Vill du leva så länge som möjligt? Men helst inte åldras." Det var reklam för konstutställningen "Evigt liv" där Nobelprismuseet gästar Liljevalchs med en utställning som "speglar frågor kring evigheten".

Speglingen sker med hjälp av scener som förenar vetenskap, konst och kulturhistoria. Enligt hemsidan är utställningens mål att belysa vår tids ödesavgörande frågor och skänka hopp inför framtiden.

Jag har inte hunnit ditt än men vill göra det. Inte för att jag söker grunder för att hoppas på ett långt liv fritt från tecken på åldrande. Jag vill se utställningen för att jag misstänker och hoppas att den kan väcka frågor som problematiserar vår tids övertro på teknologis förmåga att rädda oss från vår värsta fiende - Döden. På utställningens hemsida ställs den problematiska frågan, "Kan vi överlista döden?". Frågan är problematisk för att människor som inte har förlikat sig med sin egen dödlighet kan använda briljant teknologi på fruktansvärda sätt för att undvika döden.

I efterdyningarna av andra världskriget sade General Omar Bradley, en av den amerikanska arméns högst rankade generaler någonsin, "världen har uppnått genialitet utan visdom, makt utan samvete. Vi är en värld av kärnkraftsjättar och etiska spädbarn. Vi vet mer om krig än vi vet om fred, mer om dödande än vi vet om att leva." Bradleys kommentar kommer åt en existentiell fråga som är mycket större än frågan om vi kan överlista döden. General Bradleys ord visar att ju mer vi försöker överlista döden som ett externt hot, desto mer angriper den och ockuperar vårt sinne.

Vårt evighetshopp, som är temat för dagens texter, är inte att vi kan överlista eller undvika döden. Det är att det finns en som är mäktigare än döden – Jesus Kristus. Och i dagens evangelietext säger han "den som

kommer till mig skall jag inte visa bort” och ”den som tror på [honom] skall ha evigt liv ... [och med hans hjälp] uppstå på den sista dagen.” Vårt evighetshopp är att Gud i Kristus gick sin egen död till möttes men hade så mycket liv i sig att fastän han dog återuppstod han på den tredje dagen. Han skapade en dörr och en väg ut från dödens tillstånd där ingen väg eller dörr tidigare fanns.

Vad var det för ett liv som han bar med sig in i döden? Det var vad Bibeln kallar evigt liv. Här berör vi en viktig nyans i Bibelns vokabulär som går förlorad i översättningen. På grekiska finns det två ord för liv. Bios är ordet från vilket vi får ord som biologi och biografi. Bios betecknar existens. Om du andas och har en puls har du bios. Zoe är det andra ordet. Zoe handlar om vitalitet. Det signalerar ett tillstånd av välbefinnande, även blomstrande, och inte bara existens. Det är ett nyckelord i Johannesevangeliet där den signalerar den heliga Andens liv. Zoe används för att beskriva Jesus i Johannesevangeliets första verser, ”I Ordet var liv, och livet var människornas ljus.” Och det används mot slutet av Johannesevangeliet för att beskriva de som tror på Jesus, ”för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn.” När Bibeln talar om evigt liv, talar den om ett liv som kommer från Jesus Kristus, han som var både Gud och människa.

Evighet är inte tid utan slut eller slutet av tid – det är Guds närvaro. Evighet är Guds ständiga ofiltrerade närvaro. I Predikaren står det att Gud har lagt evigheten i människornas hjärtan. Gud har gett oss en liten bit av sig själv som skall hjälpa oss att också känna igen Gud i världen runtomkring oss här och nu. Ingen teknologi behövs för att få evigt liv. Vi behöver bara tro på Jesus Kristus och den historiska händelsen som var hans liv, död, och uppståndelse för tvåtusen år sedan. Någonting faktiskt hände i världshistorien som förändrade våra existentiella villkor och det som hände heter Jesus Kristus.

I dagens text säger Jesus att "alla som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv". Vilken typ av seende syftar Jesus på här? Eftersom Johannes skrev dessa ord långt efter Jesus uppståndelse och himmelfärd är det klart att han syftade på en annan sorts seende än bokstavlig syn. Senare i Johannesevangeliet säger den uppståndne Jesus till lärjungen Tomas, som tvivlade på uppståndelsen då han inte var där när Jesus visade sig för de andra, "Saliga de som inte har sett men ändå tror." Och för att vara övertydlig skrev Johannes därefter "Också många tecken som inte har tagits med i denna bok gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Men dessa har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn."

Evigt liv handlar om att komma till insikt om vem Jesus är och tro på den insikten. Varje kapitel i Johannesevangeliet ger oss rika bilder som förklarar vem Jesus är. Den främsta bilden i kapitel sex, som dagens text är hämtad från, är Jesus som livets bröd. De första människorna som hörde Jesu ord om bröd gjorde flera kopplingar. Bröd från himlen associerade man omedelbart med berättelsen om Israeliternas befrielse från slaveriet i Egypten och deras vandring genom ödemarken där Gud livnärde dem med bröd från himlen. Det fanns också en lång tradition i Israel att tala om deras heliga skrifter och visdomslära som bröd då det ansågs vara livgivande näring från Gud.

Genom att kalla sig själv livets bröd och kalla människor till sig, säger Jesus att den som kommer till honom blir livnärdd av Gud. Istället för att desperat gripa efter livet styrt av en rädsla för döden är Jesu inbjudan till oss att ta emot livet han ger som en gåva från Gud, viss om att döden inte har det sista ordet. Det är att centrera vårt liv i hans liv där vi förvandlas av honom, av hans lära och hans Ande vars liv verkar i oss så att vi blir fullvuxna och når en mognad som svarar mot Kristi fullhet. Den mognaden

som talas om i Efesierbrevet är mognaden hos en människa som bär evighet inom sig – dvs. som genom nådens under och inga andra kvalifikationer bär Guds liv i sig.

Redan nu har vi kontakt med det eviga, och redan nu om vi söker det, kan vi då och då få en blick av evighet, av Guds förnyande och helande närvaro. I Jesu liv möter vi en försmak av himmelens liv. Han är vårt evighets hopp som redan i nuet ger oss ett liv präglad av vitalitet och lovar alla som tror på honom ett liv bortom döden. Uppståndelsen är Guds svar till alla som har delat Jobs fråga, ”går hopp och lycka med mig till dödsriket, skall de följa mig ner i mullen?” För att Jesus gick sin egen död till möttes och uppstod har hopp och lycka gått till dödsriket i väntan på uppståndelsens morgon på den sista dagen. Amen.